Nummer BD2015-008455
Directie directie sb
Dienst

Gemeente Amsterdam
College van burgemeester en wethouders

B&W

Voordracht voor de collegevergadering van
16 juni 2015

Portefeuille **3**
Agendapunt **A1**

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Onderwerp

Europastrategie: focus in bestuurlijke prioriteiten 2015-2018

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Het college van burgemeester en wethouders besluit

1. In te stemmen met een focus binnen de Europastrategie op de volgende bestuurlijke prioriteiten voor de periode 2015-2018:
    a) EU-voorzitterschap 2016
    b) EU Urban Agenda
    c) Kennisuitwisseling met Parijs, Berlijn, Londen en Athene
    d) Versterking Hub-positie Amsterdam
    e) EU-cofinanciering Project Zuidasdok
    f) Europees 'level playing field' grote congressen
    g) Werving toptalent
    h) Actieprogramma StartupAmsterdam
    i) Amsterdam investeert in Europese kennisdeling op het gebied van internationalisering van het onderwijs
    j) Amsterdam, Europese kennisstad
    k) Open data
    l) Agenda Duurzaamheid
    m) EU-migratie
    n) Amsterdam investeert in Europese expertise-uitwisseling op het gebied van steden en mensenrechten

2. Kennis te nemen van de evaluatie van de bestuurlijke prioriteiten 2013-2014, waaruit de volgende conclusies worden getrokken:
    a) Bestuurlijk is Amsterdam door omstandigheden en de verkiezingen- en formatieperiode minder actief geweest in Europa dan in de periode '10-'13
    b) De bestuurlijke inzet in Europa moet worden vastgehouden om de Europadoelen 2015-2018 te realiseren
    c) Er zijn goede resultaten zijn geboekt op de onderdelen: Nieuwe Zeesluis; Structuurfondsen; Kennisuitwisseling met Athene, Berlijn en Parijs; Profilering als Europese creatieve stad; Profilering als Amsterdam Smart City. En minder goede resultaten bij: Profilering AMS-instituut; Versterken van het kennis & innovatieprofiel van de MRA in Europa; Bestuurlijke profilering in EUROCITIES
    d) Amsterdam wordt veel gevraagd als (lead)partner in Europese projecten en spreekt de integrale Amsterdamse aanpak in Europa aan. Daarnaast scoren we redelijk tot goed in benchmarks als de Siemens City Index en Duurzame Steden Index.

Bestuurlijke achtergrond

Op 17 oktober 2012 heeft de raad de Europastrategie 'Amsterdam – Smart global hub' vastgesteld. Deze bestaat uit vier pijlers: global business hub, kennis en innovatie, duurzame stedelijke ontwikkeling en burgerschap en participatie.

Om bestuurlijke focus aan te brengen zijn in 2013 lobby- en public affairs-doelen gesteld. Met de komst van het nieuwe college is de wens ontstaan om de bestuurlijke prioriteiten voor Europa te actualiseren, rekening houdend met het huidige collegeprogramma en de agenda van de nieuwe Europese Commissie. De inzet is te komen tot één college-breed gedeelde agenda voor Europa.

De Amsterdamse inzet in Europa sluit aan bij andere trajecten zoals de lobby richting de Tweede Kamer en nationale ministeries en het traject rondom Agenda Stad. Bij Agenda Stad worden onderwerpen geagendeerd die op de middellange en lange termijn spelen en van belang zijn richting het Rijk. Deels sluit de nationale lobby en Agenda Stad aan op de bestuurlijke inzet in Europa, deels zijn ze verschillend aangezien er in Europa andere onderwerpen op de agenda staan.

Onderbouwing besluit

Amsterdam en Europa: gedeelde opgave

Amsterdam is van oudsher een sterk Europees georiënteerde migratie- en handelsstad. De Europastrategie van Amsterdam geeft invulling en uitwerking aan de bestuurlijke wens om als hoofdstad van Nederland actief bij te dragen aan de grote maatschappelijke uitdagingen waarvoor Europa zich gesteld ziet.

De Europese Unie werkt aan een zogeheten ‘Europa 2020 strategie’. De overkoepelende doelstelling daarvan is om slimme, duurzame en inclusieve groei te realiseren voor Europa. Er zijn concrete doelen gesteld, te behalen tegen 2020, voor werkgelegenheid, innovatie, onderwijs, sociale samenhang en klimaat/energie. Zo is afgesproken dat in 2020, 75% van de bevolking tussen 20 en 64 jaar werk heeft. En dat er, ten opzichte van 1990, 20% minder uitstoot van broeikasgassen is, dat er 20% meer energie-efficiëntie is en dat 20% van de energie duurzaam is. Ook moet sprake zijn van minder dan 10% vroegtijdige schoolverlaters en dienen ten minste 20 miljoen mensen minder slachtoffer te zijn van armoede of sociale uitsluiting. Het is duidelijk dat deze opgaven, en de mate waarin Europa daarin succesvol is, direct raken aan de belangen van Amsterdam.

De Europese agenda is daarnaast door de recent aangetreden Europese Commissie Juncker vertaald naar een tiental prioriteiten voor de komende zeven jaar. In deze ‘Juncker Agenda’ gaat het om zaken als een nieuwe impuls voor werkgelegenheid, groei en investeringen (Juncker Investeringspakket van meer dan € 300 miljard); de totstandkoming van één Europese digitale markt, de realisering van een Energie Unie met daaraan gekoppeld een pakket maatregelen op gebied van klimaat (Climate Change Policy); een Europa van gedeelde waarden (een Europa van grondrechten gebaseerd op wederzijds vertrouwen) en een nieuw beleid inzake migratie (naar en binnen Europa, met aspecten van asielbeleid, legale migratie, aantrekken van talent, etc.). De prioriteiten in de Juncker-Agenda sluiten aan bij de economische, sociale en duurzame onderdelen uit het collegeakkoord.

Hoewel de EU in eerste instantie een verbond is tussen lidstaten, Europees Parlement en Europese Commissie, zien we in de programmatische en beleidsmatige inzet van Europa grote samenhang met voor Amsterdam belangrijke thema’s. Ook ziet de Europese Commissie steden en regio’s steeds meer als samenwerkingspartner in het kader van de maatschappelijke uitdagingen.
Vanuit deze relevantie worden hieronder prioriteiten voorgelegd voor de

Europastrategie van het college voor de komende jaren. De uitgangspunten die we daarbij hanteren, zijn het principe van 'Verantwoordelijke Hoofdstad' en de vier pijlers van de Europastrategie die het Europese profiel van Amsterdam vormen (global business hub, kennis en innovatie, duurzame stedelijke ontwikkeling en burgerschap en participatie).

Europa en Verantwoordelijke Hoofdstad
De geschiedenis van Amsterdam is op tal van manieren verbonden met Europa. Wij zijn er onlosmakelijk onderdeel van. Zowel in positieve zin, bijvoorbeeld waar onze Gouden Eeuw mogelijk was door een substantiële instroom van arbeidskrachten uit andere Europese landen, als in negatief opzicht, via de gruwelen van de Tweede Wereldoorlog en de Holocaust. Het lot van Europa is ons lot. Daarom vormt ook voor deze Europastrategie het principe van 'Verantwoordelijke Hoofdstad' leidraad voor bestuurlijk handelen. Amsterdam wil actief bijdragen aan de ontwikkeling en groei van Europa.

Dat betekent vooral een 'mind-set', die uitgaat van interesse in en openstaan voor mogelijkheden voor Europese samenwerking en kennisdeling. We gaan niet naar Brussel om alleen 'ons handje op te houden'. Waar wij over relevante kennis en ervaring beschikken, over mogelijkheden voor innovatieve toepassingen, dragen wij graag actief bij aan de realisering van de Europese agenda.
Dat kan in samenwerking zijn met de Europese Commissie, danwel met andere Europese steden, bedrijfsleven, kennisinstellingen, enzovoort. Acteren in Europa is in elk geval meestal een kwestie van coalities en samenwerking. Waar Amsterdam in Nederland de grootste stad is, staan wij Europees gezien op plaats 22. Dat impliceert, wil je effectief opereren, het aangaan van relevante coalities. In de uitwerking van de hieronder voorgestelde prioriteiten zal dit aspect meegenomen worden.

Europa-profiel Amsterdam: vier pijlers
Vanuit de overweging dat een Europastrategie focus behoeft die gebaseerd is op de kracht van Amsterdam, hebben we in *Amsterdam – Smart Global Hub* vier pijlers benoemd die gehanteerd worden als kader voor de bestuurlijke prioriteiten. Deze pijlers vormen als het ware het Europa-profiel van Amsterdam.

- Global business hub
  Dit is onmiskenbaar een kwaliteit van Amsterdam, waarmee wij in Europa aansluiting zoeken bij initiatieven die van invloed zijn op de connectiviteit van onze stad, op onze positie als handelsstad en Europese vestigingsstad.

- Kennis en innovatie
  In deze pijler opereren we vanuit de kracht van de Amsterdam Economic Board, alsmede vanuit de kwaliteit van Amsterdam als kennisstad (waaronder Science Park) en onze reputatie als slimme, innovatieve ICT-stad.

- Duurzame stedelijke ontwikkeling
  Doel is Amsterdam te profileren als internationaal toonaangevende stad met kennis op het gebied van strategische ruimtelijke planning en duurzame ontwikkeling.

- Burgerschap en participatie
  Amsterdam staat internationaal bekend als een stad van tolerantie, met hoge

waarde in stedelijke leefbaarheid en waar de multiculturele samenleving zich succesvol heeft ontwikkeld. We blijven ons op deze kwaliteiten in Europa profileren.

Voorstel bestuurlijke prioriteiten 2015-2018
Bij dit voorstel voor de bestuurlijke prioriteiten 2015-2018 is, in samenwerking met betrokken rve's, gekeken naar de voor Amsterdam relevante thema's in de prioriteiten die de Commissie Juncker hanteert (Agenda Juncker), alsmede naar de meer specifieke dossiers genoemd in de zogeheten 'missiebrieven' die voor iedere Eurocommissaris leidraad zijn voor de werkzaamheden in de komende periode.

Wat voorligt is een verzamellijst: hierin kunnen nog nadere keuzen gemaakt worden. Daarbij moet worden meegewogen, zeker vanuit de Verantwoordelijke Hoofdstad-gedachte, dat per dossier bestuurlijk commitment en zichtbaarheid in Europa onlosmakelijk onderdeel zijn van het realiseren van invloed in Europa.

Sommige prioriteiten spelen op relatief korte termijn, zoals het Nederlandse EU-voorzitterschap in 2016. Andere vergen, vanwege hun complexiteit, een langere tijdspanne (Agenda Duurzaamheid of Amsterdam, Europese kennisstad). Gelet hierop is ons voorstel om uit te gaan van bestuurlijke prioriteiten voor de duur van de collegeperiode, met een herijkmoment 2 jaar na vaststelling.

Per prioriteit kan de inzet verschillend zijn. Het kan een financieel doel zijn of een meer beleidsmatig belang, zoals het bevorderen van voor Amsterdam gunstige EU-regelgeving. Of het gaat om relevante kennisdeling, danwel het realiseren van strategische netwerken, het profileren als verantwoordelijke hoofdstad en het werken aan onze Europese reputatie.

Het voorstel voor bestuurlijke prioriteiten laat onverlet dat Europa ook op andere terreinen relevant is voor de stad. De rve's behouden daarom een eigen verantwoordelijkheid voor het volgen van relevante Europese ontwikkelingen specifiek voor hun werkterrein. Ook kunnen zij deelnemen aan Europees gefinancierde projecten. Onderstaande verzamellijst is dynamisch: onderwerpen kunnen worden toegevoegd of kunnen vervallen, naar de mate waarin zij bestuurlijk relevant en actueel zijn.

De bestuurlijke prioriteiten zijn geordend langs de vier pijlers van ons Europa-profiel:

<u>Algemeen</u>
Er zijn drie prioriteiten die in beginsel relevant zijn voor alle vier van de pijlers en die een brede en integrale inzet kennen.

a) EU-voorzitterschap 2016
Amsterdam is tijdens het EU-voorzitterschap in 2016 gastheer van de gastheer: het Rijk. Amsterdam heeft een dienende rol, maar heeft tevens een eigen ambitie om Amsterdam te profileren en haar verantwoordelijkheid te nemen als hoofdstad. Zo willen we bijdragen aan het positioneren van steden in het Europese beleidsproces (Urban Agenda). Amsterdam organiseert een conferentie van 28 EU-hoofdstadburgemeesters hierover. Ook is het doel om Amsterdam neer te zetten als 'Open city, innovative minds' door middel van een portfolio van innovatieve projecten in stad en regio. Daarnaast leveren wij een bijdrage aan het dichter bij elkaar brengen

van de burger en de Europa Unie. Hiervoor wordt een programma opgesteld waarbij Commissieambtenaren worden uitgenodigd om over hun ervaringen te vertellen op Amsterdamse middelbare scholen.
Bestuurlijke trekker: Burgemeester en wethouder Ollongren
Ambtelijk dossierhouder: rve Bestuur en Organisatie (Bestuursadvisering Europa), i.s.m. Programmateam Amsterdam EU 2016

b) EU Urban Agenda
De vorige Eurocommissaris voor Regionaal Beleid (Hahn) heeft een beleidswijziging ingezet waarin Europese steden binnen de werkwijze van de Europese Commissie een belangrijkere rol moeten krijgen. De discussie daarover, onder de noemer EU Urban Agenda, is nog steeds actueel. Het is tegelijkertijd onduidelijk of hiervoor binnen de nieuwe Europese Commissie nog steeds voldoende steun en draagvlak aanwezig is. De doelstellingen van de EU Urban Agenda zijn het terugdringen en verbeteren van Europese regelgeving die stedelijke ontwikkeling onnodig beperkt en het delen van kennis en *best practices* over innovatieve oplossingen voor Europese stedelijke uitdagingen. Deze komen sterk overeen met de doelstellingen van het Agenda Stad-traject dat in Nederland plaatsvindt. Nederland is, als lidstaat, dan ook een belangrijke trekker en voorstander van dit Europese beleid.
Amsterdam wil graag in samenwerking met andere Europese hoofdsteden bijdragen aan het positioneren van steden in het Europese beleidsproces. Amsterdam organiseert daarom, in vervolg op Rome (2014) en Wenen (2015), een conferentie van 28 EU-hoofdstadburgemeesters hierover welke aansluit bij de ministeriële conferentie over de Europese Urban Agenda van het Rijk en andere activiteiten in 2016.
Bestuurlijke trekker: Burgemeester
Ambtelijk dossierhouder: rve Bestuur en Organisatie (Bestuursadvisering Europa)

c) Kennisuitwisseling met Parijs, Berlijn, Londen en Athene
In 2013 heeft Amsterdam een strategische samenwerking opgestart met de grote hoofdsteden in Europa: Parijs, Berlijn en Londen. Met deze steden wordt op basis van wederzijdse behoefte kennis uitgewisseld en worden ook de economische en culturele banden verder versterkt. Daarnaast neemt Amsterdam verantwoordelijkheid en toont zich solidair met Athene. De samenwerking met Athene en Parijs is geformaliseerd. Berlijn en Londen hebben mondeling een intentieverklaring gegeven en zien vooralsnog geen noodzaak om schriftelijk een overeenkomst te tekenen.

- Athene: Op de thema's opvang illegalen, drugsbeleid, wijkaanpak en de stimulering van MKB-bedrijven (met name start-ups) draagt Amsterdam kennis over. De samenwerking is wederzijds: wij kunnen van Athene leren over de omgang met historische monumenten. Met Athene is een samenwerkingsovereenkomst getekend die in 2018 afloopt. Voor dit jaar zijn geen bestuurlijke bezoeken voorzien. Mogelijk kan de wethouder Ollongren een bezoek overwegen over het thema start-ups dat daar actueel is.
- Parijs: Er wordt samengewerkt op de thema's economie, watermanagement, mobiliteit, duurzaamheid en cultuur. De burgemeester van Parijs wil daar een samenwerking op gebied van IT en Innovatie aan toevoegen. De burgemeester bezoekt dit jaar Parijs op uitnodiging van burgemeester Hidalgo voor deelname aan de Conference of Sharing; wethouder Choho bezoekt Parijs voor het thema duurzaamheid.
- Berlijn: Er wordt samengewerkt op thema's als wijkaanpak, woningmarktstrategie, mobiliteit, LHBT en smart cities. Dit jaar zullen drie bestuurlijke bezoeken

georganiseerd worden naar Berlijn voor de thema's woningmarktstrategie, mobiliteit en smart cities.
- London: Er wordt samengewerkt op de thema's cultuur en smart cities. Wethouder Ollongren reist dit jaar naar Londen voor acquisitie en cultuur.

Waar het gaat om innovatie, duurzaamheid en smart cities gaat het steeds vaker om triple helix samenwerking en werken we samen met de Amsterdam Economic Board en andere partners. Het onderhouden van het bestuurlijke relatienetwerk binnen deze steden is van belang bij de samenwerking met deze steden. Dit kan tot uitdrukking worden gebracht door met enige regelmaat inhoudelijke bestuurlijke bezoeken te brengen aan deze steden en als gastheer op te treden bij inkomende bestuurlijke bezoeken. Ook het deelnemen aan diverse Europese bestuurlijke gremia waar men elkaar kan ontmoeten, draagt bij aan opbouw en onderhoud van een goed relatienetwerk.
Bestuurlijke trekker: Burgemeester
Ambtelijk dossierhouder: rve Bestuur en Organisatie (Internationale Betrekkingen)

Business hub
Bij de pijler Business hub gaat het om de volgende dossiers:

d) Versterking Hub-positie Amsterdam
Doel: Agenderen van de Europese aspecten in de versterking van de hub-positie van Schiphol/KLM in relatie tot de zogeheten 'gulf-carriers'.
Achtergrond: De huboperatie van KLM op Schiphol is van groot belang voor de internationale connectiviteit en het vestigingsklimaat van de metropoolregio Amsterdam. De positie van de Europese hubcarriers staat echter door forse internationale concurrentie onder druk. Volgens het recente SEO-onderzoek over dit onderwerp, kan de Europese Commissie hierbij in twee opzichten een ondersteunende rol vervullen. Allereerst door meer voortgang te boeken met het Single European Sky project, dat een einde moet maken aan het inefficiënt ingerichte Europese luchtruim. Daarnaast door prioriteit te geven aan een Europese zogeheten 'fair competition' clausule, zodat vervolgens de lidstaten kunnen starten met het implementeren van deze clausule in bilaterale luchtvaartverdragen. Voorstel is om deze beide elementen onderwerp te laten zijn van bestuurlijke contacten in Europa.
Bestuurlijke trekker: Burgemeester en wethouder Ollongren
Ambtelijk dossierhouder: rve Economie

e) EU-cofinanciering Project Zuidasdok
Doel: Realiseren van een maximale financiële bijdrage van de Europese Commissie voor het project Zuidasdok.
Achtergrond: Het project Zuidasdok is gelegen op drie van de negen Europese corridors waarvoor de Europese Commissie een investeringsbudget heeft van 80 miljard euro voor het opheffen van zogeheten 'bottlenecks'. Het project heeft bovennationale impact op Europese vervoerstromen en heeft van de Europese Commissie een subsidie van 5 miljoen euro ontvangen voor planontwikkeling. Een vervolgaanvraag voor planontwikkeling is in februari 2015 ingediend. De feitelijke aanvraag voor een substantiële realiseringsbijdrage is gepland voor 2017. Profilering van dit project moet bijdragen aan een succesvolle aanvraag voor een Europese financiële bijdrage.
Bestuurlijke trekker: wethouder Litjens en Van der Burg
Ambtelijk dossierhouder: rve Zuidas

f) Europees 'level playing field' grote congressen

Doel: betere afspraken zodat er een 'level playing field' is voor grote congressen in Europa
Achtergrond: Voor het organiseren van grote congressen gelden specifieke afspraken, met name in de pharmaceutische sector (de 'Pharma-code'). Deze afspraken worden niet op een gelijke wijze nageleefd in Europa, met als risico dat dit soort grote congressen (20 a 30 duizend professionals) minder in Amsterdam gehouden worden.
Inzet is om deze problematiek te agenderen, zowel bij de Europese koepelorganisatie voor de pharmaceutische sector (EFPIA) alsook bij de Europese Commissie, vanwege het beginsel van 'level playing field' binnen de interne markt voor diensten.
Bestuurlijke trekker: Burgemeester
Ambtelijk dossierhouder: rve Economie

g) Werving toptalent

Doel: Op Europees niveau aansturen op meer flexibiliteit voor werkgevers bij het werven van (top)talent van buiten Europa.
Achtergrond: De Europese Commissie heeft aangekondigd te komen met een nieuwe Europese aanpak voor migratie naar Europa in relatie tot de kennis, vaardigheden en het talent waar Europa behoefte aan heeft (Missiebrief Eurocommissaris Avramopoulos Migration, Home Affairs and Citizenship). Amsterdam heeft hier belang bij en wil graag haar kennis en inzichten hiervoor beschikbaar stellen.
Ons vermogen om talent aan te trekken en te behouden is cruciaal voor onze toekomst als 'global business hub'. De Boston Consulting Group, de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid, de Adviesraad voor Wetenschap, Technologie en Innovatie en de Sociaal Economische Raad stellen allemaal: voor een lerende, toekomstbestendige en welvarende samenleving is onze openheid voor het aantrekken en behouden van internationaal talent (kenniswerkers, m.n. ICT, en studenten) één van de belangrijkste prioriteiten. Voor de MRA is dit uitgangspunt door de Amsterdam Economic Board onderschreven.
Op 21 januari heeft de gemeenteraad ingestemd om een aantal knelpunten in het vestigingsklimaat voor internationaal talent aan te pakken. Een onderdeel hiervan is het in kaart brengen en agenderen van knelpunten in wet- en regelgeving. Veel knelpunten zijn in de uitvoeringssfeer op te lossen. Dat doet Amsterdam via de werkgroep vestigingsklimaat van de Dutch Trade and Investment Board.
Voorstel is voor de nog resterende fasen van Europese beleidontwikkeling ('Richtlijn toegangseisen kenniswerkers van buiten de EU'), de Amsterdamse zienswijze onder de aandacht te brengen bij de relevante gesprekspartners in Brussel.
Bestuurlijke trekker: wethouder Ollongren
Ambtelijk dossierhouder: rve Economie

h) Actieprogramma StartupAmsterdam

Doel: Amsterdam dient een vaste plek in de Europese top-3 te verkrijgen (met Londen en Berlijn).
Achtergrond: Deze ambitie is vastgelegd in het recent aangenomen Start-up programma. Hiervoor worden relaties met de belangrijkste Tech Clusters in Europa (waaronder Londen, Berlijn, Stockholm) en daarbuiten aangegaan, onder meer door jaarlijkse bootcamps te organiseren. De Executive Startup Bootcamp is een beproefd model waarbij Corporate Innovatie directeuren en Startups samen met de burgemeester en/of wethouder van Amsterdam naar een Tech Hub afreizen om samenwerkingsverbanden te vormen en onderhouden. Daarnaast is Amsterdam bij

Europese tech events aanwezig als het om start-ups gaat zodat een gedegen Europees profiel wordt opgebouwd.
Bestuurlijke trekker: wethouder Ollongren
Ambtelijk dossierhouder: rve Economie

i) Amsterdam investeert in Europese kennisdeling op het gebied van internationalisering van het onderwijs

Internationaal onderwijs is belangrijk voor een wereldstad als Amsterdam. Zowel de stad als de kinderen zelf profiteren van meertaligheid. De diversiteit en kennis van culturen versterkt de innovatiekracht van lokale bedrijven en publieke instellingen. Daarnaast is het vestigingsklimaat van de stad sterk gebaat bij goede onderwijsmogelijkheden voor kinderen van internationals (expats). Andere grote steden in Europa hebben hierin al langer ervaring opgedaan, en de inzet is om die kennis in Europa actief op te halen en in te zetten bij de verdere ontwikkeling van Amsterdam op dit gebied.
Amsterdam zal het initiatief nemen om Europese kennisdeling hierover te organiseren.
Bestuurlijke trekker: wethouder Kukenheim
Ambtelijk dossierhouder: rve Onderwijs, Jeugd en Zorg i.s.m. Economie

<u>Kennis en innovatie</u>
Bij de pijler Kennis en innovatie gaat het om de volgende dossiers:

j) Amsterdam, Europese kennisstad

Doel: Amsterdam krijgt de komende 2 jaar in Europees verband een sterker profiel als 'kennisstad'.
Achtergrond: Met zijn Science Park, kennisinstellingen en initiatieven als AMS heeft Amsterdam een bijzondere kennisinfrastructuur van internationale allure, met name in de bètawetenschappen en in de toegepaste wetenschap. Hoewel de kennisinstellingen afzonderlijk goed meedraaien in de Europese onderzoeksprogramma's, staat de gebundelde kenniskwaliteit van Amsterdam nog onvoldoende in Brussel op de kaart. Op het gebied van Innovatie is meer inzet nodig dan op wetenschappelijk gebied. Verandering hierin moet leiden tot meer toegang tot hoogwaardige Europese kennisnetwerken, meer toegang tot Europese onderzoeksprojecten en een versterking van de kennisinfrastructuur in Amsterdam door meer en verdergaande Europese samenwerking in lijn met het Actieprogramma 'Amsterdam Kennisstad'. profilering krijgt vorm in samenwerking met de Amsterdam Economic Board.
Bestuurlijke trekker: wethouder Ollongren
Ambtelijk dossierhouder: rve Economie, i.s.m. Chief Science Officer

k) Open data

Doel: Amsterdam loopt in Europa voorop waar het gaat om toepassingen en innovaties op het gebied van Open data.
Achtergrond: Onder Open data wordt verstaan vrij beschikbare informatie, bv. datasets van de gemeente die ter beschikking worden gesteld aan derden. Zij kunnen deze gebruiken als input voor apps en andere toepassingen. Open data is een belangrijk thema in Europa en draagt bij aan een transparante overheid en economische groei. De gemeente Amsterdam heeft het afgelopen jaar ingezet op Open data en kan haar kennis en kunde op dat gebied inzetten om andere Europese Steden te helpen. Aan de andere kant kan Amsterdam samen met de Europese

Commissie werken aan de verdere ontwikkeling van standaarden, voorwaarden (privacy e.d.) en de link naar de start-up wereld.
Bestuurlijke trekker: wethouder Ollongren
Ambtelijk dossierhouder: rve Bestuur en Organisatie (Chief Technology Officer)

Duurzame stedelijke ontwikkeling
Bij de pijler Duurzame stedelijke ontwikkeling gaat het om het volgende dossier:

I) Agenda Duurzaamheid
Doel: De 'agenda duurzaamheid' van Amsterdam verbinden aan de duurzaamheidsprogramma's van de Europese Commissie. Specifieke lobbydossiers zijn:

1. Schone Lucht: Amsterdam dringt aan op meer Europees bronbeleid om de emissiereductie te garanderen. Daarbij gaat het niet om normen maar om het permanent verbeteren van de luchtkwaliteit.
2. Circulaire economie: Amsterdam dringt op aan op een pakket maatregelen voor de circulaire economie, zoals opgemaakt door de vorige Eurocommissaris voor milieu.
3. Klimaatadaptatie is een internationale opgave: de EU heeft het belang van het thema water in de Klimaatadaptatierichtlijn in 2013 onderstreept. Amsterdam benadrukt de noodzaak voor dit beleid en verwijst naar zijn koploperspositie voor wat betreft ruimtelijke adaptatie.

Achtergrond: Deze drieledige prioriteit is gericht op het participeren in voor Amsterdam relevante Europese kennisdeling, op het benutten van cofinancieringsmogelijkheden voor toegepast onderzoek en innovaties of bij de uitwerking van een 'Green Deal', op het beïnvloeden van relevante Europese regelgeving (met name ten aanzien van luchtkwaliteit) en op het profileren van Amsterdam als voorloper op gebied van stedelijke verduurzaming en waterbeleid.
Nederlandse gemeenten en provincies nemen al veel maatregelen om de luchtkwaliteit te verbeteren. Echter, als het Europees bronbeleid niet voldoende wordt uitgevoerd en de grensoverschrijdende luchtvervuiling op die manier onvoldoende wordt aangepakt, kunnen wij onze doelstellingen niet halen. Een Europese lobbybrief van de G4-wethouders luchtkwaliteit is in voorbereiding.
Onze lineaire manier van produceren en consumeren staat onder druk. Steeds meer bedrijven kiezen voor de transitie naar een circulaire economie: deze omslag biedt kansen voor innovatie en (export van) nieuwe productietechnieken en bedrijfsmodellen, en vermindert de afhankelijkheid van import. Adviesbureau McKinsey heeft de impact van de circulaire economie voor de Europese Unie geprognosticeerd op 500 miljard euro per jaar. Voor de Nederlandse economie komt de waarde neer op circa 7,3 miljard euro en 54.000 nieuwe banen, aldus TNO. Amsterdam wil hierin een koploperspositie verwerven. De Europese Commissie gaat zijn inzet op circulaire economie herzien (Missiebrief Eurocommissaris Vella, Milieu). Europa kan voor Amsterdam een belangrijke stimulerende, wetgevende en faciliterende een rol vervullen.
In 2014 heeft de gemeente de intentieverklaring 'Ruimtelijke Adaptatie' ondertekend, voortkomend uit de Deltastrategie. Daarin is de intentie uitgesproken klimaatadaptatie in 2020 in het gemeentelijke beleid te verankeren.
Na het vaststellen van ambities en een strategie in de vorige periode, komen we nu toe aan uitwerken, verankeren en implementatie van beleid. Dit vraagt om nadere afspraken tussen partijen, integraal opnemen in plannen en kennisuitwisseling. Hiervoor biedt de EU een kader en de mogelijkheid om de koploperspositie van

Amsterdam te verzilveren. Europa is nodig voor coördinatie en afstemming van maatregelen en de EU heeft het belang van het thema water onderstreept in Klimaatadaptatierichtlijn in 2013. Voor Amsterdam is waterkwaliteit en het rainproof maken van de stad op langere termijn van belang.
Bestuurlijke trekker: wethouder Choho, alsmede wethouder Kock (portefeuille Water)
Ambtelijk dossierhouder: rve Ruimte en Duurzaamheid

Burgerschap en participatie
Bij de pijler Burgerschap en participatie gaat het om de volgende dossiers:

m) EU-migratie
Doel: Europese beleidsbeïnvloeding om EU-migratie in goede sporen te leiden.
Achtergrond: Amsterdam kijkt als internationaal georiënteerde handelsstad met open vizier naar mensen die vanuit andere EU-lidstaten voor hun werk naar de stad komen. De gemeente is trekker van een Europees project getiteld 'Local welcome policies for EU-Migrants' (Afdeling Educatie en Inburgering) dat erop gericht is EU-arbeidsmigranten zo goed mogelijk te accommoderen en wegwijs te maken in onze stad. Door samen te werken met andere Europese steden wordt tevens geleerd hoe anderen hiermee omgaan.
Daarnaast sluit de stad zijn ogen niet voor mogelijke misstanden, bijvoorbeeld op de woningmarkt of in de uitzendbranche, danwel bij het misbruik van sociale voorzieningen.
Prioriteit voor deze kwesties zien we terug in de portefeuille van Eurocommissaris Thyssen (Employment, Social Affairs, Skills and Labour Mobility) die de komende periode het Europees beleid zal aanscherpen. De bestuurlijke inzet is gericht om de Amsterdamse zienswijze hierin te accentueren. Op het niveau van de EU zien wij graag dat er aanvullend faciliterend beleid (informatievoorziening, taal) wordt ontwikkeld om EU-migratie in goede banen te leiden.
Bestuurlijke trekker: Burgemeester en wethouder Kukenheim
Ambtelijk dossierhouder: rve Participatie

n) Amsterdam investeert in Europese expertise-uitwisseling op het gebied van steden en mensenrechten
Doel: Europese expertise-uitwisseling op het gebied van steden en mensenrechten.
Achtergrond: In de portefeuille Diversiteit ontwikkelt Amsterdam momenteel een nieuwe aanpak, waarbij mensenrechten centraal staan. Mensenrechten vormen daarin het vehicel waarmee diverse vraagstukken en dilemma's in de multiculturele samenleving geagendeerd en bespreekbaar gemaakt kunnen worden. De internationale context van mensenrechten sluit daarbij goed aan bij de diversiteit in de Amsterdamse samenleving.
Andere Europese steden zijn geconfronteerd met dezelfde samenlevingsvragen. In Wenen is al ervaring opgedaan met het hanteren van mensenrechten om deze vragen te adresseren. Vanuit deze gedachte is het voorstel dat Amsterdam het initiatief neemt om op dit specifieke terrein te investeren in Europese kennisdeling. De concretisering van deze ambitie wordt in 2015 met andere Europese steden uitgewerkt. Gedacht kan worden aan een expertgroep op initiatief van Amsterdam, met enkele relevante Europese steden, die op basis van concrete beleidservaringen aanbevelingen formuleert. Deze worden in een high-level event bestuurlijk geagendeerd, met uitnodiging van de Eurocommissaris Avramopoulos van Home Affairs.
Bestuurlijke trekker: wethouder Kukenheim
Ambtelijk dossierhouder: rve Onderwijs, Jeugd en Zorg

Uitvoering van de bestuurlijke prioriteiten

Na vaststelling in het college van de prioriteiten zal per dossier en in overleg met de portefeuillehouder(s) de concrete uitwerking van de inzet worden voorgelegd. Daarin wordt voor iedere prioriteit een overzicht van de actuele EU-besluitvorming gegeven, alsmede een stakeholder-analyse en een stappenplan voor bestuurlijke en ambtelijke inzet.

Bij de uitvoering wordt gekeken naar samenwerking met de regio. De afgelopen jaren is de interesse en betrokkenheid van de MRA-gemeenten (o.a. via werkgroep Europa van PRES en de Amsterdam Economic Board) bij Europese beleidsvorming toegenomen. Deze aandacht heeft geresulteerd in een tweetal bestuurlijke bezoeken aan Brussel en een nadere inhoudelijke uitwerking van de wensen en prioriteiten van de MRA-gemeenten. Deze prioriteiten liggen vooral op het vlak van Duurzaamheid, Smart Cities en de Digitale Agenda en komen overeen met enkele Europa-dossiers van Amsterdam.
De MRA-ambities liggen met name op deelname aan Europese netwerken, kennisuitwisseling en verkrijgen van Europese subsidies. Op projectniveau zijn er mogelijkheden voor samenwerking en nieuwe partnerships kunnen verder worden uitgenut. Betrokkenheid van het regionale MKB, startups, de stad als launching customer en innovatief inkopen zijn eveneens aanknopingspunten passend in het beleid van Europa, Amsterdam en de MRA-gemeenten.

De uitvoering van de prioriteiten wordt samen gedaan met partners in de stad. Deze zijn o.a. vertegenwoordigd in de Amsterdam Economic Board. De Board profileert de MRA als innovatieve regio in Europa en verbindt stakeholders in Europese netwerken en innovatieprojecten.

Het College wordt periodiek over de voortgang van de uitvoering geïnformeerd.

Uitkomsten advies

Binnen de gemeente

rve Economie: akkoord
rve Zuidas: akkoord
rve Onderwijs, Jeugd en Zorg: akkoord
rve Ruimte en Duurzaamheid: akkoord
rve Participatie: akkoord
Internationale Betrekkingen: akkoord
Chief Science Officer: akkoord
Chief Technology Officer: akkoord

Buiten de gemeente

Uitvoeringsorganisatie Amsterdam Economic Board: akkoord

Uitkomsten inspraak en/of maatschappelijk overleg

Niet van toepassing

Behandeling in raadscommissie

De focus binnen de Europastrategie wordt ter kennisneming naar de raadscommissie AZ van 27 augustus 2015 gestuurd.

Datum van behandeling in gemeenteraad

Niet van toepassing

Financiële paragraaf

Toelichting

Aan het aanbrengen van focus binnen de uitvoering van de Europastrategie zijn geen extra kosten verbonden.

Geheimhouding

Niet van toepassing

Voorlichting en communicatie

Binnen de gemeente
Opnemen in de besluitenlijst.
Via het gemeentelijke Europa Strategie Overleg worden rve's geïnformeerd.

Buiten de gemeente
Via ambtelijke contacten in Brussel en in de regio. Geen persbericht.

Stukken

Meegestuurd
Evaluatie bestuurlijke inzet Europastrategie lobby- en public affairs-doelen 2013-2014

Ter inzage gelegd
Niet van toepassing

Behandelend ambtenaar (naam, telefoonnummer en e-mailadres)

5.1,2,e senior bestuursadviseur Europa, tst 5.1,2,e 5.1,2,e

Besluit college van burgemeester en wethouders

Conform besloten, voorts wordt de portefeuillehouder gemachtigd tot het maken van tekstuele wijzigingen